Մանզումեի Եվրոպական Եվրոպա

Մամանակի Եվրոպա

ՕՐԱԹԵՐԹ ԲՈԼՈՐ ԹԻՎԸ ՎԵՐ ՄԵՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

Մանզումեի Եվրոպան տեսնում է 300 նիւսխէ վերիլիզ, ուէնէվի գը յմէթի, Խաթանպոլ եկեղեցի կէնէ ապէնէ 250, վէ ալթը պալըզը 125 ղրշ. վէ թաշրաֆ ը հէնդ բօսթափարանը տախի իշինտէ օլարագ, սէնէվի գը յմէթի սաղ ագէնէ 250, վէ ալթը պալըզը տախի 125 ղրշ. օլաճագ տըր։
Վէ պէհէր նիւսխէսի 40 փարանա սաթըլաճագ տըր։

Իրանամրն պէհէր սաթրը իկի պարինճի սէֆատա 3, իքինճի սէֆատա 2, վէ իւչինճիւ վէ սաղը տէֆտարը տա 1էր ղրշ. պլընաճագ տըր։
Մէքթուպ վէ սայիրէ, Պէյ-օղլունտա Ջօղլու-եօլտա 467 նիւմէրօլու խանէտէ ԼԷՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՏ թապախանէսինտէ, կարապէտ Ց. Փանոսեան իսմինէ կըօնտէրիլէճէք տէր։

ՍՏԵՓԱՆՈՊՕԼ 13 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1869 ՄԱՅԻՍ 13 ՀՈՒՄԱ ԻՐԹԷՍԻ ԱԱՂԱ՛Հ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐԱ՝ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 25 ՆԻՄԷՐՕ 1028

ՏԷՕՐՏԻՆՃԻԻ ՍԷՆԷ ՀԷՄԱԶԻԼ ԱՄԸՐ ՀԷ

ԻՍԹԱՆՊՈԼ 13 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

ՈՒՍՈՒԼՈՒ ԱՍԿԷՐԻՑԷ

Մատամ քի պէր տէվլէթ, պէր հիւքիւմէթ վար տըր, պու տէվլէթ եա հիւքիւմէթին, միլքինի, էհալիսինի վէ քէաֆֆէյի մէնֆաաթլարընը վիգայէ վէ մուհաֆաղա իթմէք իչին, պէր գուվվէթէ պէր օրտուլա մալիգ օլմասը թապիի տիր։

Գուվվէյի ասքէրիյէսի օլմաէան պէր տէվլէթ եօղ տուր, օլմամըշ տըր, վէ օլաճաղը տախի միմքինսիզ տիր։

Հալ պու քի, պէր միլքին մէնֆաաթլարընա միճէրբէա սուրէթտէ էլզմ օլան գուվվէյի ասքէրիյէնին վիճիւտ կէթիրիլմէսինտէն, երնէ այնի միլքին նիչէ մէնֆաաթլարընա տախի խալել կէլտիյինտէն, վէ պունուն իսկ էօնիւ ալընաճաղը միւմքինսիզ օլտուղունտան, հիչ տէյիլ իսկ մաղարրաթը իհթիմալտէն օլտուղու գատար խաֆիֆլէնմէսի իչէն նէ թէտսիրլէրի միւրաճաաթի իտրմէսի մէսէլէսի, տէվլէթլէրին պիւթիւն նաղար ու տիգգաթլարընը ճէլպ իտէն էն պիւյիւք մէսէլէլերտէն պէրիսի օլմուշ տուր։

Պա խուսուս քի, շու սօն սէնէլէրտէ տէվլէթլերին գուվվէյի ասքէրիյէլերի, հասպ էլ իճապ, իքի իւչ գաթ արթըրըլմասը լազըմ կէլտիկինտէն, օլ եիւզտէն հուսուլ կէլէն խասարաթ տախի, թապէյաթը իլէ, իքի իւչ գաթ արթմըշ սաեըլաճագ տըր։

Մէսէլա, էվէլէրի պէր միլքտէն եիւզ պէն քիչի ասքէրլիյէ ալընըպ, մէզքիւր եիւզ պէն քիչիտէն ագալէի գըրգ էլէի պէնի չիֆթ չըպուգ վէ ֆամիլեա սահիպի օլտուղլարընտան, գըրգ էլէի պէն չիֆթճէնին զիրաաթը խարապ օլմագտա վէ գըրգ էլէի պէն ֆամիլեա եիւզ իւսթիւ գալմագտա իտի իսկ, չիմտի այնի միլքտէն իչ եիւզ պէն քիչի ասքէրլիյէ ալընըզընտան եիւզ եիրմի եախօտ եիւզ էլէի պէն չիֆթճէնին զիրաաթը խարապ օլմագտա վէ եիւզ եիրմի եախօտ եիւզ էլէի պէն ֆամիլեա իւզ իւսթիւ գալմագտա տըր։

Զաթէն, օրտուլարընը իւչ գաթ արթըրըլմասը իլէ, օլ խուսուսա թախսիս գըլընան մասարիֆ մէպլաղը տախի իւչ գաթ արթմըշ օլարագ, տէվլէթլերին մասարիֆի տաեանըմաեաճագ պէր հալէ իրմիշ իքէն, պէր քիչինին եէրինէ իւչ քիչի ասքէրլիյէ կիթմէսի իլէ զիրաաթճա վէ նուֆուսճա օլան զարար ու զիեանըն իչի նէրէլէրէ վարաբրաճաղը թարիֆէ հաճէթ տէյիլ տիր։

Պունա պէր չարէ պուլունմալը իտի, եախօտ տահա տօղրուսու, պէր չարէ ՊՈՒԼՈՒՆՄԱԼԸ տըր։

Էկէր, Ֆրանսա, Բրուսիա, վէ սայիր պաղը պիւյիւք տէվլէթլեր թարաֆընտան գապուլ օլունան վէ պէրիպէրինտէն ազ ֆարգլը օլան բէտիֆլիք ուսուլինէ պագարսագ, օ եօլուն տախի էօնիւ չըգմաղ տըր. մէզքիւր ուսուլէրէ, մուվագգաթ պէր վագթի իչին, եախօտ ազ պէր վագթի սօնրա պէր պիւյիւք մուհարէպէ իտիպ իհթիմալտէն օլտուղու հալտէ պիւսպիւթիւն թէրքի սիլահ իթմէք իչէն իթիպար օլունապիլիր, ֆագաթ էկէր օլ եօլտա տէվամ իտիլէճէք իսկ, հուսուսէ կէլէպիլէճէք օլան մուհասանթի բէք բէք չու օլապիլիր քի, պէր տէվլէթի գուվվէյի ասքէրիյէկ էլզէմ օլան հատտէն զիեատտէ աղըր մասարիֆիէրէ վէ սայիր մազարրաթլարընա օն սէնէ կէօյիւս վէրէպիլմէյիտի իսկ, չիմտի, պէլքի եիրմի սէնէ կէօյիւս վէրէպիլմէսին։

Տիմէք տիր քի, նէթիճէսինտէ պէր ֆարգ եօղ տուր, վէ պէօյլէիքլէ, խարապիլթէն էօնիւ ալընամաեաճագ տըր։

Ֆագաթ կէօշիւմիւզիւ պէր քէրրէ Ինկիլթէրրա իւզէրինէ չէվիրտիյիմիզ հալտէ, պիւյիւք Ալեքսանտրն պու խուսուստա տախի, տիկէրլէրինտէն զայէթ մէսուա պէր հալտէ պուլունտուղունու աշիքէտար սուրէթտէ կէօրիւրիւզ։

Ինկիլթէրրատա, դուրա իլէ ասասքէր ալմադ ուսուլի (գօնսքրիբչին) եօղ տուր։

Ինկիլթէրրատա, հէր քիմին քի ասասքէրլիյէ մէյլի, գօլայլըգը վէ դուսրլէթի վար իսկ, եալընըզ օլ տաէմ քէնտի հիւսնի ըիզասը օլտուղու հալտէ, քիմսէյտէն պէր տավէթ պէքլէմէքսիզլէն կիտիպ ասքէր եաղըլըր. չիֆթի պա, պաղչէսի, սանամը, ֆաբրիգասը վէ սայիրէսի օլան քիմսէյնին, միլքի իչին հուսուսի կէթիրիլմէք մուհասանթը մահվ օլմազ. քէզալիք, պինլերճէ ֆամիլեալար տախի, քէնտի մուհիմմ ազալարընտան մահրում գալարաղ, նիչէ սէֆալէթլերէ տիւչար օլմազլար։

Պու անճագ, տօլայրատան հուսուսէ կէլմէճէք խասարաթը էօնիւ ալընմասը թէտպիրի տիր. վէ պու տա միճէրբէա Ինկիլիզ ասքէրինին սայիր հէր տէվլէթ ասքէրինտէն զիեատտ տօլկուն մաաշ ալմասը, եէյիճէյի, իյիճէյի, կիյէճէյի, եախրպ գալմասը վէ սայիր հէր ճիհէթլէ բահաթլը վէ խօշնուտլուգ կէօրմէսի հագգընտա էլէ ալընմըշ օլան էն ալէա թէտպիրլէր սայէսինտէ տիր։

Հաթթա Ֆրանսըզ վէ Բրուսիա ասասքէրի տախի, մէզքիւր ճիհէթլէրճէ, Ինկիլիզ ասասքէրինտէն բէք կէրիտ տիրլէր վէ պունուն պէօյլէ օլաճաղըտա թապէի տիր. չիւնքի Ինկիլիզ տէվլէթի Ֆրանսա վէ Բրուսիա տէվլէթլէրինտէն զէնկին իքէն, օրտուսու, անլէրինքինտէն բէք քիւչիւք տիւր։

Բուսիա, Ավսթրիա, Իթալիա վէ սայիրէ հագգընտա տախի, Ֆրանսա վէ Բրուսիա հագգընտա օլտուղու կիպի տիր։

Գուրա իլէ ասքէր ալմազլըգը գալտըրըպ, կէօնիւլլիւ ասասքէր եազմագ ուսուլինէ գապուլ իթմէք իւզրէ, ասասքիրին օլ տէրէճէ բահաթլըգ վէ խօշնուտլուղունու մուճիպ օլմագ իչին, Ֆրանսա, վէ Բրուսիա վէ սայիր տէվլէթլէր, էվվէլա ասասքիրլերինին մրգտարընը Ինկիլիզ ասասքէրի մրգտարընա ինտիրտիքտէն մատտա, մատամ քի օլ գատարճրգ ասասքիր իլէ քէնտի «սիլահ ազամէթլէրինի» պաղը սաղլայամատաճազլար տըր, թէքրարէն Ինկիլթէրրատա օլտուղունուն թըպգրը օլտուղու կիպի պէրրատ կէօնիւլլիւ մուհաֆըզ ասասքիրի օրտուլարը սաղլամալը տըրլար։

Սէլ վագթի օրտուլարընն ուֆալմասը իլէ, տօղրուտան տօղրու օլան խասարաթընն կէրէյի կիպի էքսիմէսի թէտպիրի տախի իճրա օլմուշ օլուր։

Ֆագաթ Ինկիլթէրրատա մէվգէյի իճրայէ գօնուլան մէզքիւր թէտպիրլէրի սայիր տէվլէթլէր տախի զապուլ իտէպիլէրէ մի – պիզէ գալտա պիզ տէրիզ քի դապուլ իտէմէյէճէքլէր տիր, վէ իչինէ Ինկիլթէրրանընն, սայիր Էվրոբա տէվլէթլերի իւզրինէ օլան իսթիհնալէյինին էն պիւյիւք պիր էսէրի տէ պու տուր։

Պիր տրա ֆարգ իտէլիմ քի, Ֆըրանսա տէվլէթի, կէրէք տօղրուտան տօղրուեա, վէ կէրէք տօլտերտան օլան մէզքիւր խասարաթլարը խաֆիֆլէթմէյէ գալգըշըրն, օլ վագթի հէր կէօնիւլլի ասասքիրէ էլզմ օլան ադրը մասարիֆլերի գայրրմագ վէ հէմտէ շիմտէքի մասարիֆտէն փարա արթըրմագ իւզրէ, օրտուսունու կէրէյի կիպի քիւչիւլթմէյէ, վէ պունա պէտալ Ինկիլթէրրատա քէնին թըպգրը օլարագ կէօնիւլլիւ պիր մուհաֆըզ օրտուսու թէշքիլ իթմէյէ մէճպուր օլաճագ տըր։

Ֆրանսա մէզքիւր կէօնիւլլի մուհաֆըզ օրտուսունու թէշքիլ իտէպիլէ՞ր մի – պունա էվվէթ տիմէք իչին, Ինկիլիզլէր իլէ Ֆրանսըզլարը թապպաթլարընտա օլան շիմտիքի ֆարգըն պիւյիւքլիկինի ինքէտար իթմէլի տիր. քէզալիք Լօնտրա զապթիեէլերի սիլահսըզ օրտուգտան մատտա հաթթա էլլերինտէ պիր ուֆաճըգ տէյնէկ տախի պուլունմատըգը հալտէ, Փարիս զապթիեէլերինին ուզուն գըլըճըլար վէ բիվվէրլար իլէ սիլահլանմըշ պուլունուգլարընը տախի կէօրմէմէզլիյէ վուրմալը տըր։

Ինկիլթէրրատա պուլունան կէօնիւլլիւ մուհաֆըզ օրտուսու 180,000 քիշիտէն իպարէթ տիր. հիւքիւմէթ պունդարա նէ մատաշ վէրիր նէ եէյճէք իչէճէք վէ նէ տէ սայիր պիր շէյ. մէզքիւր օրտու, բէք չօղ ճիհէթլերէ նիզամ ասասքիրի օրտուլարընտան իւսթին տիւր, վէ հէման քեաֆֆէյի կէօնիւլլիւր, թէրպիյէլի, էհլի ըրզ վէ քեար ու քիսպ սահիպի զամլար տըրլար։ Մէզքիւր օրտուեու թէշքիլ իտէնլէր, հիճմէ տայիր օլան, եանի սայիր պիր տէվլէթ իւզէրինէ խարճամէ օլան հիչ պիր մուհարէպէյէ գարըշմալլար, իլլա խարճամէն Ինկիլթէրրա մէմալիքի իւզէրինէ պիր հիճմ իտիլիր իսէ, մէմալիքի, տիւշմէնէ գարշը մուհաֆազա իթմէյէ գօրճլու տուրլար։

Սուլհ ու սալահընն պագը սագլանմասընա վէ սահիհ պիր վաթանբէրվէրլիյէ նէ՛ ալէա պիր իպարէթ վէ նէ թէէսիրլի պիր ուսուլ։

Զիւնքի պու ուսուլ հէր տէվլէթի թարաֆընտան մէվգէյի իճրայէ գօնուլտուգտա, տայիմա հիճմ իտէն տէվլէթին զայէֆի դալըպ, քէնտինի մուհաֆազա իտէն տէվլէթին իսկ գուվվէթլի սայրլաճաղընտան, մուհարէպէլերին նէ գատար սաղլաճաղը աշիքէտար տըր։

Պունա պէր միսալ կէօսթէրէլիմ։

Թուհթալըմ քի Ավսթրիա վէ Բրուսիա տէվլէթլերի, իքիսի տախի տէօրտէր եիւզ պէն նիզամ ասասքիրինէ վէ տէօրտէր եիւզ պէն տախի կէօնիւլլիւ մուհաֆըզ ասասքիրինէ մալիք օլսունլար. օլ վագթի Բրուսիա տէվլէթի Ավսթրիա իւզէրինէ հիճմ իթտիքտէ, մատամ քի կէօնիւլլիւ մուհաֆըզլար հիճմ մուամէլէսինէ գարըշմաեաճաղլար տըր, տիմէք օլուր քի Բրուսիա անճագ քէնտի տէօրթ եիւզ պէն նիզամ ասասքիրի իլէ հիճմ իտէպիլէճէք տիր. ֆագաթ Ավսթրիա հէմ տէօրթ եիւզ պէն նիզամ ասասքիրի վէ հէմտէ տէօրթ եիւզ պէն կէօնիւլլիւ մուհաֆըզ ասասքիրի իլէ քէնտի մէմալիքինի մուհաֆաղա իտէճէյինտէն, տէօրթ եիւզ պէն իլէ հիճմ իտէն Բրուսիա, սէքիզ եիւզ պէն Ավսթրիաալտան եէնիլէճէյինէ իսէ, հի մուհարէպէ աշըմամասընա չալըշաճաղը շիւբհէսիզ տիր։ Տիկէրլերի տախի հաքզա։

Ինկիլթէրրա, քէնտի մէվգէսը, վէ էհալիսինին սուլհ ու սալահ վէ նիզամի տօսթու օլմասը սայէսինտէ, գօլայլըգլա, մէզքիւր թէտպիրի մէվգէյի իճրայէ գօեարագ, բահաթընա պաղմագտա իքէն, տիւէլի սայիրէ, քէնտի ճէսիմ օրտուլարընը աղը եիւքիւ աղթընտա էզիմէքտէ տիրլեր. վէ պունլարտան հիչ պիրիսի եալընըզճա օրտուսունու թէնզիլ իտիպ կէօնիւլլի մուհաֆըզ օրտուսու թէշքիլ իտէմէյէճէյինտէն, քեաֆֆէսինին պիրտէն վէ խուսուսու իլէ Ֆրանսանընը մէզքիւր թէտպիրի չապուլ իթմէլերինտէն պաշգա չարէ գալմամըշ տըր։

Ֆագաթ միւշքիլաթէն, էն հալլ օլունմազ նօգթասրտա իչթէ պունտա տըր։

Ֆրանսա կիպի հէր նէվի եէնի թէպէտտիւլաթլարա, վէ խուսուսի իլէ հիւքիւմէթ վէ հիւքմատ թէպէտտիւլաթը իլլէթինէ միսպէթլա օլմուշ օլան պիր մէմալիքտէ, հիւքիւմէթին հիւքմիւ թահթընտա օլմասի պիր կէօնիւլլիւ օրտուսու թէշքիլ իտէպիլէ՞ր մի, վէ եանընըզընը պէօյլէ պիր օրտու թէշքիլ իտիլտիքտէ էն գանչ սրճագլարտան իպարէթ օլաճաղը բհթիմալտէն պուլունան իքի իւչ եիւ պէն նէֆիր Ֆրանսըզլարընն պիրա փնթրօլ սիլահ թահթընտա պուլունաճաղլարընտան, տէյիլ եալընըզ Ֆրանսատա իլլա պիւթիւն էվրօբատա նէ պիւյիւք պիհուզուրլուղլար զուհուրա կէլճէյի քէֆչ իտիլէպիլէ՞ր մի։

Պէզ տէրիզքի, եալընըզ Ֆրանսատա պիր կէօնիւլլիւ մուհաֆըզ օրտուսու թէշքիլի միւմքինն օլա, օլ վագթի հէմ սայիր մէմալիքլէրտէ տախի մէզքիւր թէտպիր մէվգէյի իճրայէ գօ-

նուլապիլիր, վէ հէմոռ չիմոիքի կիպի պիւյիւք նիզամ օրտուլարը սագլամաեա հաճէթ գալմազ, վէ պիր քէրրէ օրտուլար քիւչիւլտիւքտէ, ասաքիրին հէր նէվի բահաթլըղը վէ խոշնուտիյլիթինի մուճիպ օլան իսլահաթլար սախի գօլայլըգլա իճրա իտիլէպիլիրէք, գուրա իլէ ասաքիր թօփլամագլըգ ուսուլի կէօնիւլլիւ ասաքիր եազմագ ուսուլինէ թահվիլ օլապիլիր, եանի բաստ կէլա, իշ կիւճ վէ ֆամիլեա սահիպի վէ չիրքէթի պէշէրիյէեէ սայիր ճիհէթլէրլէ սրգը սրգրեա պաղլը օլուպ, միլք ու միլլէթ, պիր մազարրաթը տօգունմագսրգը ասքէրլիկէ կիտէմէյէճէք օլան ատէմլէր եէրինէ, հէր ճիհէթլէ ասքէր եազըլմաեա սուհուլէթի օլան քիմսէլէր քէնտի հիւմնի բրզալարը իլէ միլք ու միլլէթէ խըտմէթ իթմէքլիյէ տավէթ իտէրլէր։ Օրտուլարըն քիւչիւլմէսի իլէ օրտու մէսաբիֆլէրինին տախի կէրէյի կիպի քիւչիւլէճէյի, վէ տէվլէթլերին ֆիլասա չըգմագլըգ թարիգինտէն գուրթուլաճագլարը մուհասէնաթըտա եինէ պաշգա տըր։

Իշ պու ուսուլի ասքէրիեէ մէսէլէսի հէր միլլէթ իշին պիյիւք պիր մէսէլէ տիր. ֆագաթ պիզճէ իսէ, պաղը սէպէպլէրէ մէպնի զայէթ էհէմմիյէթլի օլտուղունտան, սայիր պիր տէֆա տախի ահվալը ասքէրիեէմիզ հագգընտա պաղը միհիմմ օլան մատտէլէր իւզէրինէ էֆքեարըմըզը պէեան իտէրիզ, պա խուսուս քի, պիզիմ հէյեէթի ասքէրիյէմիզ ղիեատէ, ՄՈՒՀԱՖԱԶԱՆ տայիր տիր, նէ թէքիմ ՀԻԻՃՈՒՄԷ։

ԱՄԵՐԻԳԱՆԸՆ ՔԷՕՃԼԷՐԻ ՎԷ ՔԷՕՃԼԻԻԼԷՐԻ

1869 օգոստոս 28, Նիւ Եօրք.

. . . Միւէլիֆ

Կէրէք ղազէթայի միւթէպէրինիզտէ վէ կէրէք սայիր ղազէթալարտա Փարիս, Լօնտրա, Նիւեօրգ վէ էմսալի շէհիրլէր հագգընտա, չօգ տէֆա չօգ պէնտլէր կէօրիւլմիշ իսէտ, մէտենիյէթտէ իլերուլէմիշ օլան մէզքիւր շէհիրլերին քէօյլերինտէն վէ սէքէնէլերինտէն պահսիտիլիկի, նատիրէն կէօրիւլմիւշ տիւր. իմտի, պուրաձա օլ պապտէ պազը մալիւմաթ վերմէքլիկի միւֆիտ ատտ իյլէտիկիմտէն, իշպու մէքթուպտուն տերճինէ հիմմէթինիզի ըէձա իտէրիմ.

Ադճիզէրի թիւրքիանըն խայլեճէ մահէլէրինին, մէսէլա Գայսէրիյէ, Եօզղատ, Սամսօն, Իզմիտ, Էնդարէ, վէ Պուրսա գարիյէլերինի տօրաշարագ, Իսլամ վէ Խրիսթիեան էհալիլերի իւզերինտէ տերքեար օլան ճէհալէթ վէ սէֆալէթէ, տերտի տերուն իւզրէ կէօրմիւշեմ տիւր, վէ պիր սէնէտէն պերու իսէ, պուրատա պուլունտուղումտան պուրանը Գորիյէլերինի տախի կէօրմէք արզուսունտա Ղէն, պու քէրրէ Ֆուրսաթ պուլմուշ, Վ հուշ հաֆթա տօրաշա պիլմիշեմ տիր.

Օգոստոս պէշտէ տէվիր եօլ արապալարընա բաքպէն, Իսթանպօլտան Գայսէրիյէյէ գատար պուլունան ուզագլըգտան զիեատ ուզագտա օլան Բէնսիվանեա էեալէթինին ղարպի ճիհէթինտէ վագը Սէնթէրիլ գարիյէսինէ, եալընըզ 22 սաաթտա, լէ հէմ տէ եալընըզ իբի Օսմանլը լիրաը գատար մէսաբիֆ իտէրէք վասլ օլտու.

Գերապէրինտէ կիթտիկիմ, վէ միւսաֆիրի օլուղումզաթ, օլ թարաֆլարտա հէքիմ օլտուղունտան, մէրգում եկէ պիրլէքտէ օլուպ, վէ տայիմա ֆայթօն իլէ կիթմէքտէ օլտուղումուզ հալտէ, վասի օրմանլար օրթասընտա տաղըմըշ օլտ քէօյլերի կէզմէքլիկէ, վէ ֆագըր ու զէնկին հէր սընըֆ սէքէնէնին խանէէրինէ կիրմէքլիկէ մուվաֆֆագ օրմուշում տուր.

Պուրանըն քէօյլերի, պիզիմ քէօյլերտէն պիթթին պիթթին պաշգա պիր հալտէ պուլունմագտա տըր, շէօյլէ քի, հէր եվ պիր չէֆթլիք հէյեէթինտէ օլուպ, պիր պիրինտէն 10–20 վէ 30 տաղըգա ուզաղըգտա, վէ հէր խանէնին էթրաֆընտա քէնտույէ մախսուս օրմանը, չայըրը, թարլասը, պաղչէսի վէ չէքիմիշ չեթի պուլունմագտա տըր. պուրատա չօպանճա պիր իհթիյաճ եօգ տուր, չունքի հէր քէսին չաեբրընտա քէնտի մալի, հուսուսունտան տիշարը չըգմագսըզըն եաեբլմագտա տըր. էվէր շէհիր էվէրի շէքլինտէ օլուպ, ալէսսկ վվեյէ ախշամ օլտուգլարը հալտէ, օրմանլարըն վէ չայըրլարըն եէշիլէրինէ գանատթ իտիրմէտիկինտէն, քեֆֆէսինին էթրաֆընտա, վէ բէնճէրէլերի ճամլարը էօնիւնտէ տախի էնվայի չէչէքլեր սագսըլարը կէօրիւլմէքտէ տիր. Սոգագլարը տախի, թըգգը շէհիրլերին սոգագլարը կիպի, չըրրը չէքիմիշ օլարագ, տիւզ վէ կէնիշ պիր հալտէ տիր.

Քէզալիք տաղլարտա վէ օրմանլարտա պուլունան եօլլար, այնի կիւզէլիքտէ պուլունտուղունտան, էն պաեաղը պիր արապա իլէ, սատթտա պէշ միլ կիտիլէպիլմէքտէ տիր, էօյլէ պիզիմ եօլլար կիպի, ինան էլի թօգունմագսըզը, եալընըզ արապա թէքերլէքլերի վէ գաթրը նալլարը իլէ, չըդնանա չըդնանա եարըլմըշ օլմաերպ, իլա խասսէթէն էմէք վէ զահմէթ չէքիլէրէք. վէ սայ ու իգտամ իտիլերէք եարըմըշ տըր.

Շըմէնտը ֆէրլէրին կէչմէսի իշին, տէրէյէր, պաթագլար, վէ չայլար ըրմագլար իւզէրինտէն անթրմըշ օլան ճէսիմ քէօրիւլերտէն զեեատ, տիգգաթրմը տավէթ իտէն շէյ, Գարատաղ վէ ճանիք տաղլարը միսիլլու սարպ վէ եիւքսէք տաղլարտա տախի, Իսթանպօլտաքի Ցօլմա-պաղչէ սերայը Հիւմաեունու էօնիւնտէ կէօրիւլմէքտէ պուլունան տիւզ վէ կէնիշ եօլ միսիլլու թէմիզ վէ նիզամը ա. բարապա եօլլարը պուլունմասը օրմու չուր

Մէզքիւր չեֆթլիք էվէրի արաբընտա, պիր պիրինտէ իւչ տէօրթ տաաթ մեսաֆէտէ, երկիրմիշէր օթուզ զար էվլի պիրէր գարիյէլեր վար տըր. պուդարիյէլերտէ տախի պիրէր էճզախանէ, պիրէր՝ բօսթախանէ, պիրէր քիլիսէ, պիրէր մէքթէպ, պիր եա զեեատ հէքիմ, ավօգաթ, պագդալ, թիւճճար վէ դայրիհիւմ պուլունմագտա տըր.

Պու քէօյլերտէ էմնիյէթ վէ սէրպէսթլիք, շէհիրլ՝ բոէքինտէն էքսիք տէրէճէտէ տէյիլ տիր. Պիզլերտէ օլտուղու միսիլլու, բիւրսիլահ եօլճուլար կէօրմէքլիք, պուրասը իշին նամալիւմ պիր շէյ տիր. ալէսսէվկէ եօլճուլուղու Ֆայթօն իլէ իտէրլէր, վէ օլ գատար էմնիյէթ վէ գօլայլըգ վարտըր քի, օն սէքիզ վէ երկիրմի եաշընտա կէնճ վէ հիւսնէ մալիքէ պըզլար տախի, եանարընտա էրքէք պուլունմասըզը հալտէ, պիրա ֆիւթուր սաաթլարճա եօլճուլուգ իտէրլեր. պու խուսուս օլ գատար պատիի թէհայիւրիմ օլտու քի, իլք տէֆա կէօրսիւկիմտէ, տաղլարտա վէ օրմանլարտա կէզմէքտէ օլտուղումա, կիւճ իլէ ինանապիլիրիմ. Պուրատա տարա թէհլիքէ գօրգուսու եօգ տուր, չունքի հիւքիմէթ տայիմա ուեանըգ տըր, վէ հէր գէս էհլի ըրզըն թասահուպունա հազըր օլտուղունտան, էհլի ըրզ օլմաեանլարը, վէ էհալիսինին խասար ու պիհուզուրլուղունու մուճիպ օլանլար իշին, սըզընճաճագ մահէլլ պուլունմագտա տէյիլ տիր.

Հէր թարաֆ գարա վարօրու վէ թէլէկրաֆլար իլէ պիրպիրինէ միւլհագ գըլմըշ տըր. կէրչի մէմալիք բէք կէնիշ տիր, լաքին դարարահաթլարալըն դաչճագ եէրլերի բէք տար տըր.

Շէհիրլերտէ օլտուղու միսիլլու, քէօյլերտէ տախի, տիւքքեանլարտան չօգարընը քէրէնքլերի սատէ ճամ տըր, էվլերինին էթրաֆը տախի, եալընըզ պիր ալչագ ֆագաթ կիւղել թահտա շեթլէր իլէ իհաթա խոելիշ տիր, վէ մէզքիւր շեթլէր իսէ, անճագ հայվանաթընը իշէ. տէն պիթթին պիթթին պաշգա պիր հալտէ պուլունմագտա տըր, շէօյլէ քի, հէր էվ պիր չեֆթլիք հէյեէթինտէ օլուպ, պիր պիրինտէն 10–20 վէ 30 տաղըգա ուզաղըգտա, վէ հէր խանէնին էթրաֆընտա քէնտույէ մախսուս օրմանը, չայըրը, թարլասը, պաղչէսի վէ չէքիմիշ չեթի պուլունմագտա տըր. պուրատա չօպանճա պիր իհթիյաճ եօգ տուր, չունքի հէր քէսին չաեբրընտա քէնտի մալի, հուսուսունտան տիշարը չըգմագսըզըն եաեբլմագտա տըր. էվէր շէհիր էվէրի շէքլինտէ օլուպ, ալէսսկ վվեյէ ախշամ օլտուգլարը հալտէ, օրմանլարըն վէ չայըրլարըն եէշիլէրինէ գանատթ իտիրմէտիկինտէն, քեֆֆէսինին էթրաֆընտա, վէ բէնճէրէլերի ճամլարը էօնիւնտէ տախի էնվայի չէչէքլեր սագսըլարը կէօրիւլմէքտէ տիր. Սոգագլարը տախի, թըգգը շէհիրլերին սոգագլարը կիպի, չըրրը չէքիմիշ օլարագ, տիւզ վէ կէնիշ պիր հալտէ տիր.

Քէզալիք տաղլարտա վէ օրմանլարտա պուլունան եօլլար, այնի կիւզէլիքտէ պուլունտուղունտան, էն պաեաղը պիր արապա իլէ, սատթտա պէշ միլ կիտիլէպիլմէքտէ տիր, էօյլէ պիզիմ եօլլար կիպի, ինան էլի թօգունմագսըզը, եալընըզ արապա թէքերլէքլերի վէ գաթրը նալլարը իլէ, չըդնանա չըդնանա եարըլմըշ օլմաերպ, իլա խասսէթէն էմէք վէ զահմէթ չէքիլէրէք. վէ սայ ու իգտամ իտիլերէք եարըմըշ տըր.

Շըմէնտը ֆէրլէրին կէչմէսի իշին, տէրէյէր, պաթագլար, վէ չայլար ըրմագլար իւզէրինտէն անթրմըշ օլան ճէսիմ քէօրիւլերտէն զեեատ, տիգգաթրմը տավէթ իտէն շէյ, Գարատաղ վէ ճանիք տաղլարը միսիլլու սարպ վէ եիւքսէք տաղլարտա տախի, Իսթանպօլտաքի Ցօլմա-պաղչէ սերայը Հիւմաեունու էօնիւնտէ կէօրիւլմէքտէ պուլունան տիւզ վէ կէնիշ եօլ միսիլլու թէմիզ վէ նիզամը ա. բարապա եօլլարը պուլունմասը օրմու չուր

Մէզքիւր չեֆթլիք էվէրի արաբընտա, պիր պիրինտէ իւչ տէօրթ տաաթ մեսաֆէտէ, երկիրմիշէր օթուզ զար էվլի պիրէր գարիյէլեր վար տըր. պուդարիյէլերտէ տախի պիրէր էճզախանէ, պիրէր՝ բօսթախանէ, պիրէր քիլիսէ, պիրէր մէքթէպ, պիր եա զեեատ հէքիմ, ավօգաթ, պագդալ, թիւճճար վէ դայրիհիւմ պուլունմագտա տըր.

Պու քէօյլերտէ էմնիյէթ վէ սէրպէսթլիք, շէհիրլ՝ բոէքինտէն էքսիք տէրէճէտէ տէյիլ տիր. Պիզլերտէ օլտուղու միսիլլու, բիւրսիլահ եօլճուլար կէօրմէքլիք, պուրասը իշին նամալիւմ պիր շէյ տիր. ալէսսէվկէ եօլճուլուղու Ֆայթօն իլէ իտէրլէր, վէ օլ գատար էմնիյէթ վէ գօլայլըգ վարտըր քի, օն սէքիզ վէ երկիրմի եաշընտա կէնճ վէ հիւսնէ մալիքէ պըզլար տախի, եանարընտա էրքէք պուլունմասըզը հալտէ, պիրա ֆիւթուր սաաթլարճա եօլճուլուգ իտէրլեր. պու խուսուս օլ գատար պատիի թէհայիւրիմ օլտու քի, իլք տէֆա կէօրսիւկիմտէ, տաղլարտա վէ օրմանլարտա կէզմէքտէ օլտուղումա, կիւճ իլէ ինանապիլիրիմ. Պուրատա տարա թէհլիքէ գօրգուսու եօգ տուր, չունքի հիւքիմէթ տայիմա ուեանըգ տըր, վէ հէր գէս էհլի ըրզըն թասահուպունա հազըր օլտուղունտան, էհլի ըրզ օլմաեանլարը, վէ էհալիսինին խասար ու պիհուզուրլուղունու մուճիպ օլանլար իշին, սըզընճաճագ մահէլլ պուլունմագտա տէյիլ տիր.

Հէր թարաֆ գարա վարօրու վէ թէլէկրաֆլար իլէ պիրպիրինէ միւլհագ գըլմըշ տըր. կէրչի մէմալիք բէք կէնիշ տիր, լաքին դարարահաթլարալըն դաչճագ եէրլերի բէք տար տըր.

Շէհիրլերտէ օլտուղու միսիլլու, քէօյլերտէ տախի, տիւքքեանլարտան չօգարընը քէրէնքլերի սատէ ճամ տըր, էվլերինին էթրաֆը տախի, եալընըզ պիր ալչագ ֆագաթ կիւղել թահտա շեթլէր իլէ իհաթա խոելիշ տիր, վէ մէզքիւր շեթլէր իսէ, անճագ հայվանաթընը իշէ. ռի կիրէմէմէսինէ մանի օլա պիլիր իքէն, ասլա խըրսըզ դօրգուսու օլմաեարագ հէր քէս բահաթ ույգուսունու ուեուեա պիրմէքտէ տիր։ Հաթթա չեֆթլիքլերինի պէքճիսիզ պրրագարագ, պիւթիւն կիճէի միւսաֆիրլիքտէ կէչիրէնլէր, սավտէթլերինտէ երինէ հէր շէյլերինի սէլամէթտէ պուլմագտա տըրլար։ Շու միւնասէպէթլէ ունութմամ սէօյլէմէյէքի չօճուգլուղումա, իւչ կիւն բարեկենդան իթմէք իւզրէ, նինէմկիլէ կիթաիկիմիկտէ, էվիմիզտէ տէօնտիւքտէ, էշեամըղտան նրաֆքընըն չալընտըրընը կէօրտիւք, վէ գարլարընը իւզերինտէ կէօրիւլէն սեագ իլլերինտէն խըրսըզընը մահէլլինի տախի պուլտագ իսէտ, հայրֆքի երինէ էլմիզէ պիր շէյ կէչմէմիշ տիր։

Մէքթէպլերի բէք նիզամը պիր հալտէ տիր, էն քիւչեք պիր մէքթէպտէ տախի, քիրականու թիւն, թուարանութիւն, ճօղրաֆիա, թէվարիխ, վէ գըզլար իշին էլ հիւնէրլերի տախի էօյլէթիրիլմէքտէ տիր։ Էվլէր պիր պիրլերինտէն ուզաղ օլմասը ճիհէթլէ, մէքթէպլեր մէրքէզ մահէլլերտէ պուլունմագտա, երքէք վէ գըզ չօճուգլար պիրլիքտէ օգումագտա, վէ եազ գըշ երիկրմի օթուզ տագրգա ուզաղտան (պագէն տահա զիեատէ ուզաղտան), կիտիպ կէլմէքտէ, վէ թահսիլի իլմ իթմէքտէ տիրլեր։ Պատէհու իսթէյէն չօճուգլար, տահա պիսիք նահիյէ մէքթէպլերինէ, վէ օնտան սօնրա տախի շէհիր մէտրէսէլերինէ կիթմէքտէ տիրլեր։

Պուրալարտա օգումագ եազմագ պիլմէյէն նատիրէն կէօրիւլէպիլիր։ Վէ թա չօճուգլուղտան օգումագլա օլ գատար թատիհաթլաշմըշլարտըր քի, իշտէն եօրուլտուգլարընա պիր շէյ, օգումագլա եօրկունլուգ ալըրլար։

Սունկուրլու վէ Պաղչէճիք կիպի քիւչեք մահէլլերտէ տախի, այտա, հաֆթատա վէ կիւնտէ պիր տէֆա դազէթալար թատ ու նէշր իտիրմէքտէ տիր, վէ քեաֆֆէյլի բէնչպէրլէր օգումագտա տըրլար։ Շէօյլէ քի, բէք ֆագըր իւլ հալ պիր ատէմին էվինէ, պիր խասթա պագմագ իչին կիթտիկիմիզտէ, քէօշէնին պիրիսինտէ իր իւզերինտէ կէօրէրէք չամաշըր զանն իթտիկիմ պէեազլարա տիգգաթ իյլէտիմ իսէ, մէզհէպ վէ բօլթիգաեա տայիր պիրդաչ նէվի զազէթալար նիւսխէլերի օլտուղուն կէօրտիկիմտէ թէաճճիպ իյլէտիմ. Թիւրքիամըզտա իսէ, սէնէվի գըյմէթի եալընըզ 10 դուրուշ օլան պիր Աեետարերէ, իբի իւչ քիչէ օրթագ օլարագ եազըլըրգլարընը պիլիրիմ. Պուրատա էհալի, տէյիլ եալընըզ սահրալարտա, ֆայթօնլարտա, վէ շըմէնտըֆէր արապալարընտա, իլա չեֆթճիլերին խարման տէօյէն, վէ պուզտայ թաշբեան արապալարը իւզերինտէ տախի զազէթա օգումագտա օլտուգլարը կէօրիւլմէքտէ տիր.

Ուլումու ֆիւնուն շէհիրլերտէ էրքէք վէ նիսա թայիֆէսի պէյնինտէ նասըլ ումումի օլմուշ իսէ, քէօյլերտէ տախի օլ գատար եայըլմըշ տըր. Պուրատա գըզլար օն պէշ եաշլարընա գատար մէքթէպէ կիթմէքլիսի պիր պօրճ թանրեբպ, վէ երկիրմի երկիրմիպէշ եաշընտա գատար իսէ, տէյիլ եալընըզ պօրճ սայմագտա, վէ տէյիլ պիզիմ գըզլար կիպի ուեթանճագ պիր հալ եէրինէ գօյմագտա, իլա շան ու շէրէֆ տախի ատտ իթմէքտէ տիրլեր.

Տիկէր էվլերտէն բէք ուզագտա օլան, վէ էվլատլարընը պիր շէհիրէ մէքթէպէ վերէրէք, խանէլերի քէօշէսինտէ պիր գարը գօճանրն եալընըզճա իմրարը էվգաթ իթմէքտէ օլտուգլարրն կէօրտիկիմտէ, վէ, –Պուիզմիզ վէ գօմշուսուզ պիր մահէլլտէ, կիճէլերի, նասը՞լ կէշերիրինիզ, – տէյի սիւալ իյլէտիկիմտէ, –Օգուեուպ թահսիլի ուլումու ֆիւնուն իթմէք իշին, էն զեեատէ միւնասէպէթլի վայթիմիզ կիճէլեր տիր, – ճէվապընը ալմըշըմ տըր.

Պ–էբ.

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 4 ԻՒ ԸՆԴ. ԺՈՂՈՎԳՈՒ

Իսթանպօլ, 10 սեպտեմբեր 1869.

. . . Միւէլիֆ.

Սեպտեմբեր 4 թարիխի իլէ վուգուա կէլուպ՝ հաղբը վէ նաղբը պուլունտուղմըզ պիր տէ հշէթլու մէնզարէնին նագշու պէեանընը հավի օլարագ թարաֆընըզա կէօնտէրմիշ օլտրղմըզ (սեպտեմբեր 4ի նշանաւոր դէպքը) պիր հիսսիյաթ էսէրինին, տիւնքի Մանզումէնիզտէ մահթպուլունէ միւնթազըր իքէն. Թահրիրի մէզքիւր մուհարրիրի, ադճիզէրինին քիմ օլտրղընը թարաֆընըզա պիլտիրիլմէսի իհթիարընը օգուտուգ, թահրիրի մէզքիւր միւմզի օլաա տախի, նէշրինտէ իմզանըն մէսթուր թութուլաճաղը զաթէն տերքեար իսէ տէ, հիչ իմզա վազ իթմէմէքտէն՝ մագսէտ, հաշա՛ քի գարանլըգտաճ՝ իշլէմէքլիք մէնֆաուրմուզ օլան գայրեէյի նամագպուլէյէ միւսթէնեա, իլա սըհհէթի զաթէն միւթեվաթրը ալէմ օլան պիր վուգուաթը հիմզն իշլթիմալին զուհուրի պապընտա հիսս իյլէտիկիմիզ քէտերին, երինէ ալէմմու վաճէ հէսինտէ թավսիֆ ու պէեանընտան իպարէթ իսի. Էկէր վուգուաթը մէզքիւրէյի չէնրիթէճէք, վէ եախսա թէքզիպ իտէճէք պիր սահիպ զեմմէթ, վէլ ինսաֆ վար իսէ, չըգսըն մէյտանա. Թորէն եպիսկոպոսու իսթիսհապ, վէ հագգընտա իպրազը մուհապպէթ վէլ ինսաֆ իթմէմիզլէ՝ անըն տախի հասպէլ պէշէրիյէ միւհթէմէլ պուլունան գուսուրթընը պիւսպիթիւն ինքեար վէ քէնտուսինի պի սուչ վէ պի գուսուր տէյտ, իզրար իթմէք տէյիլ տիր. լաքին, անըն զաթէն խըլգաթընտա մէրքիւգ օլան քէմալը իշթիյագը վաթանիյէ վէ մուհապպէթի միլիյէսինի, վէ պինապէրին միւսպէթ վէ միւսելլէմի ալէմ օլան նիչէ ասարը մէրզուպ վէ խըտմաթը միւսթահսէնէսինի պիր տագրգատա հազֆ իլէ թիմուրլէնկ տէհրինտէն դալմըշ ճէպպարլար կիպի անա օլաերէճճէ վէ ալէմ մուվաճճէհէսինտէ իպրազը հիտտէթ վէ իճրայի քէմալի հագարէթ իթմէք, գա՞նդի էհլի ինսաֆընը իշի տիր. պիզ անլէրէ «էֆենտիմիզին» շուքելիմաթը մուպարէքսինին թէքերրիւրէն «իշենիզտէ պի սուչ քիմ իսէ՝ իլք թաշը օ աթըրն անա» տէրիզ.

Թահրիրի ադճիզին մուհարրիրի քիմ օլմագ սիւալինիզ կէլինճէ, զաթէն Մանզումէնիզ միւշթերիլէրինտէն օլուպ՝ զաթընըզա կէօրիւշմէսի, պէրայի մէշղուլեյեթ. բէք նատիր իսէտ, մէէլուֆի պուլունտրղընըզ քէմալի մուհապպէթի մուպարէգեյի միկիյենիզ եշիւն սիզի սէվենլէրտէն տիր, վէ ինշալահ պիր կիւն միւլագաթընընզա նայիլեյեթլէ՝ միւնասիպէթ ալտրրարգտա պու պապտէ քէնտիմի շախսէն տախի սիզէ իպրազ խլէմէկի վատ իտէրիմ. * * *

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 4Ի ՆԵԱՆԱՒՈՐ ԴԷՊՔԸ

Կ. Պոլիս 1869 սեպտեմբեր 7

. . . խմբագիր.

Սեպտեմբեր 4ի Ընդ. Ժողովին գումարմանը մէկ կողմէն Ազգը՝ իւր անձնուէր Հայրիկին, ճշմարիտ հայրենասիրին, մէկ խօսքով Հայաստանի բարերարին պատրիարքանալը տեսնելով՝ յանհնարինս ցընծաց եւ ուրախացաւ. միւս կողմէն, Ազգին սիրելեաց, Ազգային եկեղեցւոյ հայրենեաց տեսնելով հեր սատարողին, երիտասարդաց քաջալերին, մէկ խօսքով Հայաստանի Մուսային անխոնջաբար նախատուելը, հրապարակաւ անպատուելը տեսնելով՝ սրտին կարեվէր խոց մը ընկաւ, խոց մը որ կարի անպատում եւ անակնուելի էր, եւ որ Հայութեան նոր սերունդը լիովին 'ի ցաւ եւ 'ի վիշտ համակեց, եւ որ (ներուի մեզ ըսելու) սոսկալի դահճաց տեսարանը 'ի յուշ կացէր. իրողութիւն մ'էր այս՝ որ Ազգային Մայր եկեղեցւոյ սրբավայրին ու տան եւ իններորդ դարուն մէջտեղի ունենալով՝

[illegible]

1698 [illegible] 23 [illegible]

[illegible]

[illegible]

1698 [illegible] 21 [illegible]

[illegible]

1800 [illegible]

[illegible]

1698 [illegible] 9/21

[illegible]

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏԻՐ ԵՎ ԽՄԲԱԳՐԱՏԻՐ
ԳԱՌՆԻ ԳԱՎԱՌԱՅԻՆ ՏՊԱՐԱՆ ՀԱՍՑԵ ՄԱՍՆԱՎՈՐ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ
ԳԵՂԱՐՎԵՍՏԻ ԺԱՄԱԿԱՐԳԻՉ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ ԵՎ ԳՐԱՏՈՒՆ 467

ԳՈՒՆԱՎՈՐՈՒԹԻՒՆ ԵՎ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԳԱՌՆԻ ՄԱՍՆԱՎՈՐ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

ԱՌՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՏԵՍԱԿՆԵՐ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԱՌԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

ԱՐՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՏԵՍԱԿՆԵՐ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԱՌԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԱՌԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ
ԱՐՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՏԵՍԱԿՆԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԱՌԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ
ԱՐՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՏԵՍԱԿՆԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԱՌԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ
ԱՐՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՏԵՍԱԿՆԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԱՌԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ
ԱՐՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՏԵՍԱԿՆԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԱՌԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ
ԱՐՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՏԵՍԱԿՆԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԱՌԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ
ԱՐՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՏԵՍԱԿՆԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԱՌԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ
ԱՐՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՏԵՍԱԿՆԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԱՌԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ
ԱՐՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՏԵՍԱԿՆԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԱՌԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ
ԱՐՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՏԵՍԱԿՆԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԱՌԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ
ԱՐՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՏԵՍԱԿՆԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԱՌԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ
ԱՐՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՏԵՍԱԿՆԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԱՌԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ
ԱՐՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՏԵՍԱԿՆԵՐ